

Hoe gaan uitvaartverzorgers om met

koop

en
art

'Waxine

Dan maar iets anders'

Tekst Laura van der Meer Foto Shutterstock

Rob van der Sar (Salam Terakhir/Laatste Groet, Alkmaar):

'Ik kies voor de wens van de overledene'

Rob van der Sar treft tijdens zijn werkzaamheden als ritueel begeleider de nabestaanden vaak in tweestrijd aan. "Een afscheidsviering in een kerk vinden mensen meestal te standaard, met alleen kerkelijke liederen, een gebed en een kerkkoor. Een uitvaartdienst in een crematorium is daarentegen weer te kil, door het ontbreken van rituelen." Een combinatie van een kerkelijke uitvaart met een persoonlijk tintje stuit

ook nog wel eens op problemen. "De familie van een overledene had als wens om het lied 'Met de vlam in de pijp' te draaien tijdens de uitvaartdienst. Dat was in geen enkele kerk mogelijk. De afscheidsviering is daarom maar in het dorps huis gehouden." "Het leven van een dierbare moet worden weerspiegeld in de afscheidsviering", vindt Van der Sar. Het allermoeilijkst vindt hij het om meningsverschil-

len binnen de familie op te lossen. "Een vrouw had voor haar overlijden aangegeven dat ze gecremeerd wilde worden. Haar as moest worden bijgezet bij de urn van haar overleden vriendin. Maar de familie was daar fel op tegen." Op zo'n moment kiest Van der Sar ervoor om de wens van de overledene zo goed mogelijk uit te voeren, ook al erkent hij dat de uitvaart voor de achterblijvers minstens zo belangrijk is.

onze uitvaartwensen?

lichtjes op de grond...

Gijsje Teunissen (Charon, Egmond aan den Hoef):

'Een overledene werd in zijn vrachtwagen naar de kerk gereden'

Regelmatig uiten nabestaanden tegenover Gijsje Teunissen een wens, om er direct achteraan te zeggen: dat kan zeker niet. Maar er is veel mogelijk in de uitvaartwereld, weet Teunissen. Ook in de kerk. "Zo werd een overledene eens in zijn eigen vrachtwagen naar de kerk gereden."

Door overleg met de pastoor probeert Teunissen begrip te kweken voor speciale wensen, maar dat lukt niet altijd. "Een kerk weigerde wel eens gedichten die tijdens de dienst zouden worden voorgelezen, omdat ze niet kerkelijk genoeg waren."

Wat steeds vaker voorkomt, is het beschilderen van de kist. Ook kleinkinderen kunnen op deze manier uiting geven aan hun verdriet en iets meegeven aan hun opa of oma. Teunissen: "Gaandeweg wordt een kist toch minder het heiligdom dan dat het vroeger was."

Toch stelt niet iedereen een beschilderde kist op prijs. "Er was een familie die dat per se niet wilde. Ik stelde toen voor om dan de binnenkant te beschilderen. Met een witte stift teksten op de kist schrijven, dat kan ook. Van een afstand zie je bijna niets en van dichtbij staat het mooi."

Loes Jeuken (Monuta, Nijmegen):

'Na de uitleg had iedereen tranen in de ogen en vond niemand het meer raar'

In principe wil Loes Jeuken aan elk verzoek voldoen. Toch moet ze wel eens 'nee' verkopen. "Veel mensen willen de rouwstoet graag intact laten, zonder onderbrekingen door ander verkeer. Ze vragen dan om politiebegeleiding. Op voorhand weet ik dat het niet kan. Een optie is dan om een tijdstip te kiezen met weinig verkeer op de weg." Verder is geen wens haar te gek zolang het maar betrekking heeft op de overledene. Zoals het verzoek van een jonge man die een vlag met doodshoofd over zijn kist gedrapeerd wilde hebben. En bij binnenkomst van de nabestaanden moest zijn rockmuziek worden gedraaid. "Ik zag dat veel mensen schrokken bij het binnenlopen van de aula. Het was ook redelijk choquerend. Daarom was vooraf besproken om dit tijdens een toespraak uit te leggen. Het doodshoofd was gekozen omdat de man boos was dat hij zo jong was gestorven, en de teksten van zijn muziek hadden veel voor hem betekend. Toen had iedereen tranen in de ogen en vond niemand het meer raar."

Thérèse Verbiest (Dorien de Nijs Uitvaartbegeleiding, Vught):

'Het is pijnlijk, maar soms moet je ingrijpen'

Volgens Thérèse Verbiest is niets zo erg als het uitlopen van een uitvaartdienst. "Een spreker was eens na twintig minuten nog lang niet aan het einde van zijn speech. Terwijl toespraken niet langer moeten duren dan vijf minuten. Het koor wilde weg en iedereen zou te laat aankomen bij het crematorium. Pijnlijk, maar je moet wel ingrijpen." En er moet flink betaald worden als de gereserveerde tijd wordt overschreden.

Verbiest voert ook geen onpraktische verzoeken meer uit, omdat daar meestal problemen uit voortkomen.

"Een uitvaart met tweehonderd man in een te kleine kerk. Waxinelichtjes op de grond, zodat de draden van de geluidsapparatuur smelten. En de volgende dag terugkomen om het kaarsvet van de grond te krabben. Dan bedenken we maar iets anders." Ook vragen zoals het regelen van een paar kilo ontpitte druiven en bakken met vierkant gesneden brood speelt Verbiest terug naar de familie. "Ik zeg dat ze beter in eigen kring om hulp kunnen vragen. Rouwarbeid heet dat. En het werkt, want mensen willen graag ergens mee helpen." ■ ►